

The European Agricultural Fund for Rural Development:
Europe investing in rural areas

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO

STRATEŠKI NAČRT SKUPNE KMETIJSKE POLITIKE 2023–2027

Posvetovanje s partnerji

(povzetek komentarjev pristojnih
regionalnih in lokalnih organov in
partnerjev iz člena 94(3))

Ljubljana, november 2021

Ta dokument predstavlja osnutek analize stanja, analize SWOT za Strateški načrt SKP 2021–2027. Gre za delovni dokument, ki je podlaga za razpravo in nadaljnje delo pri pripravi Strateškega načrta SKP 2021–2027. Vsebine, predstavljene v tem delovnem dokumentu, se lahko spremenijo in med nadaljnjo razpravo ustrezno prilagodijo.

SN 2023-2027 se pripravljajo v tesnem sodelovanju s ključnimi partnerji in zainteresirano javnostjo. Zelo pomembno je tudi sodelovanje s predstavniki okoljskih organizacij. Ves čas priprave SN 2023-2027 poteka tudi intenzivno sodelovanje z evalvatorji, neodvisnimi zunanjimi izvajalci, ki opravljajo presojo SN 2023-2027 z vidika izboljšanja njegove kakovosti, in akterji v okviru postopka celovite presoje vplivov na okolje. Poteka tudi neformalno usklajevanje vsebin SN 2023-2027 z Evropsko komisijo. Do sedaj je bilo izvedenih že več kot 200 različnih dogodkov (javnih posvetovanj, sestankov, srečanj, predstavitev ipd.), na katerih je bila tema nova SKP oziroma SN 2023-2027.

V pripravo SN 2023–2027 so vključena tudi različna posvetovalna telesa ministra za kmetijstvo, kot na primer Svet za kmetijstvo in podeželje, Svet za OMD, Svet za živinorejo ipd., ter tudi posamezni kmetijski sektorji, s katerimi je bilo izvedenih tudi preko 30 sestankov.

Eno izmed zelo pomembnih sodelovanj je tudi sodelovanje s predstavniki okoljskih organizacij, ki so med drugim tudi člani delovnih skupin za pripravo SN 2023–2027.

Na podlagi dosedanjih izkušenj in zaznanih vrzeli na področju dopolnjevanja in razmejitev z ostalimi EU skladi, si intenzivno prizadevamo za podporo razvoju slovenskega podeželskega prostora tudi preko drugih skladov in politik.

IMENOVANE DELOVNE SKUPINE

V letu 2018 je bilo ustanovljenih **5 delovnih skupin** za pripravo Strateškega načrta SKP 2023–2027, in sicer za naslednja področja: (1) Pametno, odporno in konkurenčno kmetijstvo (pokriva specifične cilje SC1, SC2, SC3), (2) Varovanje okolja in podnebne spremembe (pokriva specifične cilje SC4, SC5, SC6), (3) Razvoj podeželja (pokriva specifične cilje SC7, SC8, SC9), (4) Posebna delovna skupina Aktivni kmet in (5) Horizontalna delovna skupina za celoten Strateški načrt SKP 2023–2027. Do sedaj smo izvedli 40 sestankov omenjenih delovnih skupin, v katerih sodelujejo člani iz več kot 40 različnih institucij oziroma organizacij. V februarju in maju 2021 so potekale tudi spletne interaktivne delavnice delovnih skupin katerih namen je bil, da se z uporabo najnaprednejših spletnih orodij spodbudi vse prisotne k aktivni udeležbi in ustvarjanju kakovostnih vsebinskih prispevkov, ki bodo usmerjali nadaljnje delo pri pripravi in nadgradnji SN 2023–2027. Na teh delavnicah so bila obravnavana določena vsebinska področja, udeleženci so bili razdeljeni v več manjših »virtualnih sob«, v kateri so razpravljali o 2 ali 3 ključnih vprašanjih, kot na primer kako teritorialno oblikovati ekoregijo, katera intervencija, SOPO ali KOPOP bi učinkoviteje naslovila problematiko podnebnih sprememb v kmetijstvu glede na to, da sta obe intervenciji za kmete prostovoljni ter katere naložbe manjšega obsega v okviru navedenih vsebin si predstavljate kot naložbo, ki vključuje pametno rešitev – konkretne ideje.

V želji, da bi bil SN 2023–2027 zasnovan strokovno in celovito ter da bi dosegli čim bolj usklajen dokument, je bila v avgustu 2021 s sklepom ministra imenovana tudi **horizontalna delovna skupina** v okviru priprave Strateškega načrta SKP 2023–2027. Gre za posebno delovno skupino za obravnavo ključnih odprtih vprašanj, povezanih s SN 2023–2027 v katero so imenovani strokovnjaki ter ključni predstavniki kmetijskih, okoljskih in drugih institucij ter organizacij.

Vseskozi potekajo tudi sestanki in usklajevanja z deležniki s področja sektorjev. V mesecu maju 2021 so potekali intenzivni spletni sestanki na katerih se je skušalo določiti ključne cilje določenih sektorjev za obdobje naslednjih 10 let, ki bodo namenjeni tudi usmeritvam pri oblikovanju ukrepov SN 2023-2027. Sestanki so potekali za sektor vinogradništva, zelenjadarstva, oljkarstva, hmeljarstva, sadjarstva, prašičereje, poljedelstva, konjereje, govedoreje, perutninarstva, drobnice in semenarstva.

JAVNE RAZPRAVE

Sodelovanje z zainteresirano javnostjo in ključnimi deležniki je zahteva, ki izhaja iz bodočega pravnega okvira za pripravo strateških načrtov. Ena od pomembnih aktivnosti so tudi javne razprave, saj se tako lahko pridobi mnenja in pripombe deležnikov in najširše javnosti.

Predhodna javna razprava o vsebinah SN 2023–2027 je potekala že v okviru **5. slovenskega podeželskega parlamenta** med 8. in 9. oktobrom 2019 v Halozah. Podeželski parlament so na pobudo Društva za razvoj slovenskega podeželja soorganizirali partnerji Mreže za podeželje v sodelovanju z Ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter lokalnima partnerjema LAS Haloze in Občino Majšperk. Na njem so sodelovali predstavniki lokalnih akcijskih skupin, nevladnih organizacij, javne

uprave, svetovalnih institucij ter kmetje in podjetniki. Dogodka se je udeležilo skupno 360 udeležencev iz 13 evropskih držav. Osrednja tema in razprava je potekala o izzivih slovenskega podeželja, skupni kmetijski politiki po letu 2020 in pripravi strateškega načrta za novo programsko obdobje. Potekale so delavnice, na katerih so udeleženci razpravljali o ključnih sklopih prihodnje skupne kmetijske politike, kot so dohodki na kmetiji, konkurenčnost, verige vrednosti, podnebne spremembe, biotska raznovrstnost, mladi kmetje, pristop CLLD in lokalna ekonomije, kakovost hrane, ter prenos znanja in inovacije v kmetijstvu. V okviru panelov so razpravljali o biotski raznovrstnosti, podnebnih spremembah ter kakovosti hrane, zdravja in dobrobiti živali o pristopu LEADER / CLLD, mladih in novih kmetih ter verigah vrednosti, o podpori vzdržnim dohodkom na kmetiji, krepitvi tržne usmerjenosti ter prenosu znanja in digitalizaciji. Zaključki tega dogodka so bili, da je potrebno vključiti zaključke podeželskega parlamenta v pripravo strateških dokumentov za področje kmetijstva in razvoja podeželja.

Od 11. novembra 2020 do 2. decembra 2020 je potekala **prva javna razprava** o analizi stanja, analizi SWOT in potrebah SN 2023-2027. Najširša javnost je imela možnost sodelovanja pri pripravi osnovnih vsebin in poglavij najpomembnejšega razvojnega dokumenta na področju kmetijstva, živilstva, gozdarstva in razvoja podeželja. Namen javne razprave je bil pridobiti informacije, ki bodo usmerjale nadaljnje delo na SN 2023-2027, predvsem preko identifikacije in prioritizacije potreb ter predlogov ukrepov oziroma intervencij, ki te potrebe naslavlajo. S ciljem vključitve čim širšega kroga zainteresiranih in strokovne javnosti je bila objavljena tudi strukturirana spletna anketa. Skupno je bilo izpolnjenih 1350 anket, podani so bili številni koristni predlogi in pripombe, ki se jih je v nadaljevanju priprave SN 2023-2027 smiselno vključilo. V okviru javne razprave so bile izpostavljene predvsem naslednje vsebine: pomen neposrednih plačil, vidik dohodka kmetij ter konkurenčnosti kmetijskega in živilskega sektorja ter problematika aktivnega kmeta; spodbujanje povezovanja; kvalitetna in varna hrana s shemami kakovosti in razvojem ekološkega kmetijstva; vidik podnebnih sprememb in odziva kmetijstva nanje; upravljanje z naravnimi viri in pomen biotske raznovrstnosti; mladi kmetje; prenos znanja v kmetijstvu.

V drugi javni razpravi, ki je potekala od 2. julija 2021 do 15. avgusta 2021, so bili objavljeni predlogi posameznih vsebin strateškega načrta, in sicer povzetek analize stanja, opredeljene potrebe, intervencije, finančni razrez, zneske na enoto in kazalnike učinka. V času javne razprave je bilo organiziranih 9 javnih posvetov po regijah, in sicer v Celju, Postojni, Moravskih Toplicah, Novem mestu, Cerkljah na Gorenjskem, Ljubljani, Hočah, Bukovici in Slovenj Gradcu. Skupno se je javnih posvetov udeležilo 370 udeležencev. Na javnih posvetih so bile najpogosteje izpostavljene naslednje teme: prenos sredstev iz I. v II. steber SKP, kapica oziroma regresija za neposredna plačila, ciljna vrednost za ekološko kmetijstvo, točkovanje in regresija OMD plačil, vavčersko svetovanje, sredstva za LEADER, LAS kot upravičenci, višina podpore za krave dojilje, razširitev ukrepa dobrobit živali, vključitev integrirane pridelave in ohranitvenega kmetijstva, najvišji znesek podpore za naložbene intervencije, višina stopnje podpore, omejitev prijave posameznega upravičenca na javni razpis za naložbo z istim namenom, alternativni viri financiranja za ne-kmetijske vsebine, struktura in obseg dokumenta, glede mladih kmetov pa, da se pri doseganju spodnjega vstopnega praga upošteva tudi prihodek, ki ga omogoča gozd in dopolnilne dejavnosti. V okviru javne razprave smo prejeli več kot 90 pisnih predlogov in pripomb. Najbolj pogosto so bile izpostavljene naslednje vsebine: OMD, ekološko kmetijstvo, naložbe, prenos sredstev, proizvodno vezane podpore, struktura dokumenta, kmetijsko-okoljska-podnebna plačila (v nadaljevanju: KOPOP), LAS, shema za podnebje in okolje (v nadaljevanju: SOPO), dobrobit živali, mladi kmetje, nadalje vsebine, ki se nanašajo na gozdarstvo, pristop LEADER/CLLD, majhne kmetije, sektorske intervencije (čebelarstvo, vino, ...), vavčersko svetovanje itd. Med deležniki, ki so podali pisni odziv, jih je bilo največ iz raznih združenj, zbornic, društev, zavodov ipd., med katerimi so tudi tista, ki so del delovnih skupin ministrstva za pripravo strateškega načrta, nadalje kmetov posameznikov, predstavnikov LAS-ov, občin in ministrstev. Največ deležnikov je izhajalo iz področij kmetijstva, podeželja in okolja, nekaj pa tudi iz področja gozdarstva.